

KUTATÁSALAPÚ TANULÁSBAN RÉSZT VETT EGYETEMI HALLGATÓK ÍRÁSFELFOGÁSA

T-2

Pintér Henriett *, Molnár Pál **

** Semmelweis Egyetem, Pető András Kar*

*** Károli Gáspár Református Egyetem, Keleti Nyelvek és Kultúrák Intézete*

Kulcsszavak: kutatásalapú tanulás; szövegalkotás-felfogás; tudományos írás

Egyetemi környezetben fontos az írásbeli tudományos kommunikáció, ami kihívást jelentő feladat. Hallgatóknak rendszeresen kell alkotniuk tudományos szövegeket, azonban eltérően gondolkodnak a szövegalkotás folyamatáról. Szövegalkotás-felfogásukra irányuló kutatásokat találunk a nemzetközi szakirodalomban, hazai kontextusban azonban nem tudunk hasonló vizsgálatról. Ebből fakadóan azt a célt tűztük ki, hogy felsőoktatásban tanulók körében tárjuk fel, mely tényezők serkentik, illetve gátolják írásbeli szövegalkotásukat. Kutatási kérdéseink: A hallgatóink (1) alkotási és gondolkodásfejlesztési, (2) társas folyamatnak tekintik-e a szövegalkotást, (3) rendszeresen foglalkoznak-e szövegalkotással, (4) törekednek-e a tökéletességre a szövegalkotás során, (5) halogatják-e szövegeik létrehozását és (6) hajlamosak-e az elakadásra; valamint (7) mindezen tényezők között milyen összefüggések mutathatók ki?

Kutatásalapú tanulási helyzetekben részt vett hallgatókat kérdeztük meg mindezekről (N=308). Nemzetközi folyóiratban publikált kérdőív alapján készítettünk mérőeszközt, ami a fenti kutatási kérdéseket hat faktorral vizsgálta: tudásalkotás-gondolkodásfejlesztés, produktivitás, társak szerepe, perfekcionizmus, halogatás és elakadás. Faktorelemzéssel ellenőriztük a mérőeszköz faktorstruktúráját ($\chi^2=150,58$; $df=62$; $p<0,001$; CFI=0,92; TLI=0,88; RMSEA=0,07; SRMR=0,05) és korrelációelemzéssel a faktorok közötti összefüggéseket.

A hallgatók többsége a szövegalkotást tudásalkotónak és gondolkodásfejlesztőnek tekintette (M=4,38; SD=0,60); többségük fontosnak tartotta a társak szerepét (M=4,26; SD=0,60); többen nyilatkozták azt, hogy nem fogalmazznak rendszeresen (M=2,49; SD=1,03); többen voltak, akiknek nem okozott gondot, hogy szövegeiket kevésbé jó minőségben adják ki kezükből, mint akiknek ez gondot okozott (M=2,52; SD=1,05); és a diákok közel fele halogatónak tekintette magát (M=3,33; SD=0,97). Végül a válaszadók közel kétharmadának korábbi szövegalkotási tapasztalata nem volt negatív, ötödének viszont az volt (M=2,29; SD=1,21). Közel 45 százalékuknak az írásbeli kifejezésmóddal nem voltak problémái, szemben más kifejezésmódokkal (M=2,74; SD=1,24).

A faktorok közötti összefüggések közül figyelmet érdemel a mások szerepe és az alkotás ($r=0,26$), az alkotás és produktivitás ($r=0,34$), a produktivitás és a halogatás ($r=-0,35$), a produktivitás és az elakadás ($r=-0,45$) a perfekcionizmus és a halogatás ($r=0,39$), valamint a halogatás és az elakadás ($r=0,54$) közötti korrelációs kapcsolat.

A szövegalkotást segítő és gátló tényezők megismerése és figyelembevétele a tanulók és az oktatók számára egyaránt hasznos lehet, hozzájárulhat a tanulási és a tanítási helyzet javításához; például a halogatás és az elakadás oldása csökkentheti a lemorzsolódást. További vizsgálatokra van azonban szükség, hogy a tényezőkről és a köztük lévő összefüggésekről pontosabb képet kapjunk. Mérőeszközünk segíthet azonosítani az egyes tényezők előfordulását és mértékét; ez lehetőséget ad a fejlesztési célok meghatározásához, a feladatok tervezéséhez és módosításához.